
Annie Ernaux a Arenys de Mar

Autor:

Data de publicació: 06-10-2022

A l'inici de Les Années, la seva crònica subjectiva de set dècades de vida personal i francesa, l'escriptora Annie Ernaux desgrana un rosari de frases breus en la línia del Mete de Georges Perec. Ràfegues d'imatges o sensacions amb poder d'evocació que plasma una època.

Una referència intrigant: "La platja d'Arenys de Mar al costat de les vies del ferrocarril, el client de l'hotel que s'assemblava a l'animador radiofònic belga Zappy Max".

La premiada escriptora va ser turista a la vila de Salvador Espriu i Cristina Fernández Cubas el 1962

L'escriptora francesa Annie Ernaux, Premi Formentor de les Lletres 2019, als jardins de l'hotel Formentor a Pollença (Mallorca)

CATI CLADERA / EFE

SERGIO VILA-SANJUÁN
BARCELONA

28/09/2019 12:00

A l'inici de Les Années, la seva crònica subjectiva de set dècades de vida personal i francesa, l'escriptora Annie Ernaux desgrana un rosari de frases breus en la línia del Mete de Georges Perec. Ràfegues d'imatges o sensacions amb poder d'evocació que plasma una època.

Una referència intrigant: "La platja d'Arenys de Mar al costat de les vies del ferrocarril, el client de l'hotel que s'assemblava a l'animador radiofònic belga Zappy Max".

Annie Ernaux (Lillebonne, 1940), autora de reconegudes novel·les com Pura passió o La dona gelada, ha obtingut enguany el premi Formentor per tota la seva trajectòria, que s'atorga al llegendari hotel mallorquí homònim.

En el sopar, al costat de la piscina, que segueix a la cerimònia d'entrega del premi, vaig fins a la taula de la guardonada per preguntar-li. Està amb l'editora Valerie Miles i amb una directiva de Gallimard, el seu segell francès.

—¡Oh, Arenys! —es riu i s'emporta les mans al cap—. Perquè em comenta vostè això?

Li dic que m'ha cridat l'atenció aquesta referència tan sucinta i poc explicada a una localitat del Maresme que després no torna a aparèixer a tot el llibre.

Amablement em dona les claus.

Annie Ernaux va venir a Espanya de vacances amb el seu nòvio, "perquè era barat". Viatjaven en un Citroën 2CV. Van arribar fins a Arenys i allà van parar; sens dubte el lloc els va agradar. Es van instal·lar durant deu dies en un 'auberge'davant del mar. Per les seves indicacions bé podia ser l'hotel del passeig Xifré, avui desaparegut.

El camí del cementiri d'Arenys de Mar, celebrat per Espriu al seu 'Cementiri de Sinera'

Recorda molt bé que davant, a pocs metres, s'estenia la via del tren, i més enllà, la platja, en la qual es van banyar sovint. Transcorria juliol, tot i així, no van patir cap de les tradicionals rierades. Sí que diu que mentre eren allà una dona es va ofegar al mar.

Menjaven poc i malament perquè anaven sense diners. Van trobar molts alemanys, i encara més quan van anar a Calella. Comerços i bars amb rètols en alemany.

Vaixell-draga davant la platja de la Picòrdia a Arenys de Mar, en l'actualitat

Cada espai genera incontables mirades. A Ernaux, la paraula Arenys comporta una al·lusió personal al turisme francès lliure i econòmic dels anys seixanta. Però aquesta vila a 45 quilòmetres de Barcelona ha estat també històricament un enclavament marí i pesquer, amb un important port sotmès a successives ampliacions, a part d'un tradicional lloc d'estiueig.

En el terreny que li és més propi, potser en aquells dies de juliol de 1962, i en aquesta platja, la visitant va poder coincidir amb un home prim que es movia per la sorra a passos curts, vestit amb una granota color mostassa (el seu ateu per a aquestes ocasions, segons em va explicar la seva neboda), i que era el poeta Salvador Espriu.

El poeta Salvador Espriu (1913-1985)

Espru s'instal·lava sovint a la casa familiar del carrer del Bisbe Català. Al llarg de tota la seva carrera va utilitzar els paisatges (i personatges) del lloc com a motiu en obres com *El doctor Rip*, *Cementiri de Sinera* o *El llibre de Sinera*, que acabarien configurant un intrincat i famós mite literari. Avui, senyalitzacions culers i rutes literàries recorden aquesta vinculació.

Durant la seva breu estada, Ernaux també va poder creuar-se, al Cafè Espanyol de la Riera, amb una inquieta adolescent, filla del notari del poble, futura autora d'intrigants contes que responia per Cristina Fernández Cubas.

L'escriptora Cristina Fernández Cubas

Nascuda a Arenys el 1945, hi va viure fins als tretze anys, en què els seus pares la van enviar a estudiar a Barcelona. Els estius tornava a la localitat que ha evocat, sense esmentar el seu nom, en el llibre memorialístic *Coses que ja no existeixen*, pel qual va obtenir el Premi Nacional de Narrativa.

I, anant a un pla molt més personal, si Annie Ernaux va veure en algun moment un nen en una bicicleta amb ruedites, pedalant pel passeig de l'auberge', on s'alçava també la casa dels seus avis, bé podia tractar-se de la mateixa persona que li estava parlant a Formentor